

Utfyllende bestemmelser

til Forskrift om fulltidsstudiene ved Norges Handelshøyskole

Fastsatt av Linda Nøstbakken, Prorektor for utdanning den 14.11.2018, med senere endringer, senest av Stig Tenold, Prorektor for utdanning, den 22.11.2021.

Innledning

Forskrift om fulltidsstudiene ved Norges Handelshøyskole ble fastsatt av styret den 13.6.2018 med ikrafttredelse den 1.8.2018. I forskriftens § 1-2 er Prorektor for utdanning gitt hjemmel til å fastsette utfyllende bestemmelser innenfor rammene av forskriften.

Disse utfyllende bestemmelsene skal bidra til forutsigbarhet, likebehandling og en effektiv saksbehandling.

For å gjøre det enkelt å finne de utfyllende bestemmelsene til en gitt paragraf har dette dokumentet den samme kapittelstrukturen som forskriften. Hver paragraf i forskriften har et motsvarende underkapittel i dette dokumentet. I kapittel 4 – Vurdering er det imidlertid lagt inn et underkapittel (4.0 Generelt) som ikke har en motsvarende paragraf i forskriften.

Der det ikke er fastsatt utfyllende bestemmelser vil det i dette dokumentet ikke stå mer enn et underkapittelnummer og en overskrift.

De utfyllende bestemmelsene som gjaldt da den nye forskriften trådte i kraft videreføres med mindre de er i motstrid til den nye forskriften. Dette gjelder frem til det er gitt nye utfyllende bestemmelser i dette dokumentet.

Kapittel 1 – Generelle bestemmelser

- 1.1 Virkeområde**
- 1.2 Utfyllende bestemmelser**
- 1.3 Studieåret**
- 1.4 Klageadgang**
- 1.5 Klagenemnd**
- 1.6 Tilrettelegging**
- 1.7 Bærbar datamaskin**

Kapittel 2 – Opptak og studierett

2.1 Antall studieplasser

2.2 Opptak til studiene

Opptak til femårig siviløkonomutdanning basert på realkompetanse

Opptakskrav:

- Norsk og engelsk: Søker må dokumentere norsk- og engelskkunnskaper tilsvarende det til enhver tid gjeldende kravet til norsk og engelsk for å oppnå generell studiekompetanse.
- Matematikk: Søker må fylle det spesielle opptakskravet, MATRS (Matematikk R1 eller Matematikk S1 og S2).
- Praksis: Søker må dokumentere minimum fem års relevant, fulltids arbeidspraksis.

Rangering av søkere:

Søkere som blir funnet kvalifisert på grunnlag av realkompetanse blir rangert ved hjelp av en individuell, skjønnsmessig vurdering. Følgende blir vektlagt, i prioritert rekkefølge:

1. Dokumenterte kunnskaper og kvalifikasjoner, inkludert kunnskaper i norsk, engelsk og matematikk
2. Omfang og relevans av praksis
3. Motivasjon for å søke studiet

Opptak av eksterne søkere til masterstudiene, generelt

- All relevant informasjon om opptak blir publisert på nettsidene. Informasjon som er publisert 1. november er gjeldende for det påfølgende opptaket.
- Krav til grunnutdanning og fagkrav framgår av den til enhver tid gjeldende studieplan for hvert studieprogram.
- Søknad må leveres i gjeldende søkeportal og med påkrevd dokumentasjon. Søknadsfrister og krav til dokumentasjon framgår av nettsidene.
- Det er søkers ansvar at dokumentasjonen som er lastet opp er uendret og ekte. Opplasting av falske dokumenter vil bli meldt til politiet. NHH forbeholder seg retten til å kontakte institusjoner, firmaer, organisasjoner og statlige etater for å innhente forklaringer og/eller bekreftelse på opplastede dokumenter.
- Svar på søknaden publiseres i søkeportalen. Regler for tildeling av tilbud fremgår av nettsidene.

Spesielt for opptak til masterstudiet i økonomi og administrasjon (MØA, norsk masteropptak) og masterstudiet i regnskap og revisjon (MRR toårig løp)

- Det kreves norsk- og engelskkunnskaper tilsvarende kravene til norsk og engelsk for å oppnå generell studiekompetanse.
- Søkere med utenlandsk bachelorgrad må dokumentere gyldig GMAT- eller GRE-testresultat med poengsum tilsvarende minimumskravet eller høyere.
- Kvalifiserte søkere rangeres på grunnlag av karaktergjennomsnitt. De nærmere rangeringsreglene er gjengitt på nettsidene.
- Søkere med færre enn 120 norske bokstavkaraktergivende studiepoeng avlagt til og med høstsemesteret før studiestart vil få avslag på søknaden. Forutsatt at søker har hatt en

studieprogresjon som samsvarer med den normerte for det aktuelle studiet, kan det gjøres unntak fra minstekravet.

- Søkere som har sitt primære opptaksgrunnlag fra andre karaktersystemer enn ECTS vil få søknaden individuelt vurdert.

Spesielt for opptak til Master of Science in Economics and Business Administration (MSc) – internasjonalt masteropptak

I tillegg til utdanningsbakgrunn og fagkrav som beskrevet i studieplanen, må følgende krav være oppfylt:

- Et karaktergjennomsnitt omtrent tilsvarende en B på ECTS-karakterskalaen.
- Gyldig GMAT- eller GRE-testresultat med poengsum tilsvarende minimumskravet eller høyere.
- Gyldig engelsktestresultat (TOEFL, IELTS Academic eller PTE Academic) med poengsum tilsvarende minimumskravet eller høyere.
- Digitalt intervju med tilfredsstillende resultat.
- Dokumentasjon på disponible økonomiske midler tilsvarende UDIs krav til underhold.

Spesielt for opptak til masterstudiet i regnskap og revisjon (MRR, ettårig løp)

- Det kreves norsk- og engelskkunnskaper tilsvarende kravene til norsk og engelsk for å oppnå generell studiekompetanse.
- Søkere med utenlandsk mastergrad må dokumentere gyldig GMAT- eller GRE-testresultat med poengsum tilsvarende minimumskravet eller høyere.
- Kvalifiserte søkere rangeres på grunnlag av karaktergjennomsnitt og eventuelle praksispoeng. De nærmere rangeringsreglene er gjengitt på nettsidene.
- Søkere med færre enn 75 norske bokstavkaraktergivende studiepoeng avlagt til og med høstsemesteret før studiestart vil få avslag på søknaden. Forutsatt at søker har hatt en studieprogresjon som samsvarer med den normerte for det aktuelle studiet, kan det gjøres unntak fra minstekravet.
- Søkere som har sitt primære opptaksgrunnlag fra andre karaktersystemer enn ECTS vil få søknaden individuelt vurdert.

2.3 Rett til direkte overgang til masterstudiene

- Søknad om intern overgang til master eller opphold mellom bachelor og master legges inn via søkeportalen. Omprioritering mellom søknadsalternativene må skje innen gitte frister.
- Dersom en student ønsker å søke overgang med ett gjenstående emne, må det leveres egen søknad om dette innen gitte frister i tillegg til søknad om intern overgang.
- Bachelorstudenter som får opptak til utveksling eller andre internasjonale program som skal gjennomføres på masternivå, må oppfylle kravet til fullført bachelorgrad og søke overgang til masterstudiet innen fastsatte frister for å kunne benytte seg av tilbudet.
- En student som er innvilget opphold har ikke studierett ved NHH. Studenten må melde tilbakekomst innen to år for å beholde retten til intern overgang.
- Studenter som har opphold kan ikke søke opptak til dobbelgrad, Innovation School eller utveksling på masternivå.

- Studenter som har fått innvilget overgang med ett gjenstående emne må bestå det ved første anledning etter å ha startet på master. Ved en eventuell konflikt med emner studenten ønsker å ta på masternivå, er det emnet på bachelornivå som skal prioriteres.
- Så snart bestått resultat i det gjenstående emnet foreligger, blir bachelorgraden registrert fullført og det er ikke anledning til gjentak i det gjenstående emnet.

2.4 Studierett

2.5 Progresjonsoppfølging

2.6 Fullføringstid

Student som ikke har fullført sin grad på normert tid, i henhold til aktuell studieplan, går over i fullføringstid. Studenten skal da ha fokus på å fullføre sitt studium og studieretten begrenses derfor noe.

Etter § 2-6, andre ledd, har student i fullføringstid:

- Anledning til å ta opp igjen tidligere beståtte kurs om vedkommende har gjenstående forsøk, jf. § 4-8
- Ikke anledning til å endre sist fastsatte utdanningsplan, utover det som skal til for å fullføre sin grad.

Siste kulepunkt skal forstås slik:

- Student i fullføringstid, som mangler mer enn 30 studiepoeng på å fullføre sin grad, har i ett semester anledning til å ta inntil det antall studiepoeng som vedkommende mangler på å fullføre sin grad
- Student i fullføringstid, som mangler 30 eller færre studiepoeng på å fullføre sin grad, har i ett semester likevel anledning til å ta inntil 30 studiepoeng (full studiebelastning, jf. § 1-3)

2.7 Individuell tilpasning av studieforløp (utdanningsplan)

Forskriftens § 2-7 *Individuell tilpasning av studieforløp (utdanningsplan)* må ses i sammenheng med § 3-4 *Permisjon*. Individuell tilpasning av studieforløp (utdanningsplan) - ITS - etter forskriftens § 2-7 er ment å være et alternativ til permisjon etter forskriftens § 3-4 for studenter som vil ha kapasitet til å avlegge studiepoeng. I permisjonstid er det kun studenter i foreldrepermisjon etter forskriftens § 3-4, første ledd, jf. uhl. § 4-5, som har anledning til å avlegge studiepoeng.

Det er viktig å presisere at bestemmelsen ikke gjelder for samtlige studenter, og at selv studenter som fyller vilkårene ikke har et krav på en individuell tilpasning etter denne bestemmelsen.

«Særlig tunge verv i studentforening» anses å være verv som over tid innebærer nær 100 % beskjeftigelse.

Student som mener han eller hun fyller vilkårene, må kontakte studieveiler, som vil gjøre rede for ordningen og hva den innebærer. Studieadministrativ avdeling ved Seksjon for Eksamen fatter vedtak i disse sakene, mens studieveileder ivaretar all kontakt med studenten.

Før studenten kan fremme en søknad om ITS må vedkommende ha avlagt minimum 30 studiepoeng ved NHH (eventuelt innpass kan ikke inkluderes). Dette fordi vi må vite noe om studentens arbeidskapasitet ved fastsetting av ITS.

ITS kan ikke omfatte mer enn åtte semester av studiet. Inngås ITS mens studenten har ordinær studierett etter § 2-4, så må det fastsettes når studenten går over i fullføringstid. Inngås ITS mens studenten er i fullføringstid etter § 2-6, så må det fastsettes når den utløper. Dette skal fastsettes med utgangspunkt i det antall kurs som forutsettes gjennomført i avtaleperioden.

En eventuell avtale om individuell tilpasning av studieforløp (utdanningsplan) er en bindende avtale og brudd på avtalen kan medføre tap av studierett etter forskriftens § 2-9, første ledd, bokstav d).

2.8 Automatisk tap av studierett

2.9 Tap av studierett

2.10 Poststudierett

For poststudierett for MRR-kandidater etter §2-10 første ledd, gjelder følgende:

- Poststudierett gir anledning til å ta eksamen på nytt kun i de emnene der studenten ikke har oppnådd karakterkravet for å bli statsautorisert revisor.
- Poststudierett tilbys bare ved campus Bergen.
- Søkeren må sende søknad om poststudierett til seksjon for opptak innen gitte frister.
- Poststudierett innvilges for ett semester av gangen.

2.11 Opptak til enkeltemner

Søknad om opptak til enkeltemner må sendes via søkeportalen innen gitte frister og adgang til å gjennomføre vurdering i enkeltemner innvilges for ett semester av gangen.

Kapittel 3 – Studieplan, utdanningsplan, innpass og permisjon

3.1 Studieplan og kursbeskrivelser

Det jobbes med maler for både studieplan og kursbeskrivelser, samt et årshjul relatert til endring av studieplanene, kurstilbudet og kursbeskrivelsene.

3.2 Utdanningsplan

3.3 Innpass

Innpass for emner avlagt ved andre læresteder og som ikke er forhåndsgodkjent av NHH

- Studenten må sende én søknad for hvert NHH-emne han eller hun ønsker innpass for. Det er anledning til å kombinere flere eksterne emner i samme søknad dersom det er nødvendig for å dekke kravet til innhold.
- Det innvilges ikke innpass for flere NHH-emner på grunnlag av det samme eksterne emnet.

- Det innvilges ikke innpass for emner som var en del av studentens opptaksgrunnlag.
- Det vurderes ikke innpass for emner som har status som «utgått». Det er NHH-emnets status på søknadstidspunktet som legges til grunn.

Innpass av forhåndsgodkjente kurs fra utveksling

- Student som skal på utveksling i regi av NHH må søke godkjenning av kurs han/hun planlegger å ta under utveksling før utreise (forhåndsgodkjenning)
- Kursene studenten tar på utveksling skal ikke overlape med kurs studenten har tatt eller skal ta på NHH
- Kurs fra utveksling innpasses basert på forhåndsgodkjenningen og foreliggende karakterutskrift fra vertsinstitusjonen
- §3-3 fjerde ledd gjelder ikke for kurs innpasset fra utveksling i regi av NHH

3.4 Permisjon

Studenter har rett på foreldrepermisjon etter uhl. § 4-5, jf. forskriftens § 3-4, første ledd. I tillegg kan det gis permisjon i de tilfellene som er nevnt i § 3-4, andre ledd.

Forskriftens § 3-4 *Permisjon* må ses i sammenheng med § 2-7 *Individuell tilpasning av studieforløp (utdanningsplan)* fordi det kun er studenter i foreldrepermisjon etter forskriftens § 3-4, første ledd, som har anledning til å avlegge studiepoeng i permisjonstid. Studenter som fyller vilkårene for permisjon etter andre ledd, men som ønsker å avlegge studiepoeng, må eventuelt søke om individuell tilpasning av studieforløp (ITS) etter forskriftens § 2-7.

«Særlig tunge verv i studentforening» anses å være verv som over tid innebærer nær 100 % beskjeftigelse. Studenter som søker etter bestemmelsen utover dette, vil få sin søknad individuelt vurdert.

Studenter med permisjon som følge av graviditet, sykdom og verv i studentforening kan betale semesteravgift.

Permisjonssøknader som mottas etter at undervisningsperioden er avsluttet, vil ikke bli gitt permisjon, men gyldig fravær fra vurdering.

Kapittel 4 – Vurdering (eksamen) og kursgodkjenning

4.0 Generelt

Læringsplattform: Canvas

Eksamenssystem: WISEflow

Gjennomføring av vurdering med tilsyn (se kap. 4.4 hva gjelder vurderingsformer)

- Kandidaten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen. Informasjon om oppmøtested er tilgjengelig i Studentweb senest en uke før eksamensdato.

- Kandidaten skal være på plass i eksamenslokalet senest 30 minutter før eksamen begynner. Kandidater som møter etter at eksamen har startet, kan få adgang til å avlegge eksamen hvis ingen kandidater har forlatt eksamenslokalet. Denne vurderingen foretas av Studieadministrativ avdeling.
- Ved digital eksamen skal kandidaten være innlogget til nedtellingsbildet i WISEflow 15 minutter før eksamensstart.
- Gyldig legitimasjon med bilde eller gyldig studentkort skal være tilgjengelig på pulten under hele eksamen.
- Kandidaten må finne en ledig pult i anvist område eller sone. Kandidaten skal kun ta med mat, drikke, og tillatte hjelpemidler til pulten. Yttertøy, sekker, vesker, notater og lignende skal plasseres på anvist sted. Mobiltelefon, klokke eller annet elektronisk må være pakket bort. Hvis eksamen skal gjennomføres digitalt er én bærbar datamaskin, evt. kablet mus og tastatur tillatt hjelpemiddel.
- Tillatte hjelpemidler skal stå på eksamensoppgavens forside.
- Kandidaten kan ikke forlate eksamenslokalet før en time etter at eksamensoppgaven er utlevert. Unntak er kun for kandidater med innvilget tilrettelegging.
- Etter at eksamensoppgaven er utlevert, kan kandidaten kun forlate eksamenslokalet med tillatelse fra, og i følge med, en eksamensvakt.
- Det er kun tillatt å bruke godkjent eksamenspapir som er utlevert i eksamenslokalet.
- Kommunikasjon mellom kandidater er ikke tillatt.
- Det skal være ro og orden i eksamenslokalet slik at ingen blir forstyrret. Det er ikke tillatt å kommunisere i eksamenslokalet etter at eksamen er ferdig.
- Kandidaten kan arbeide med oppgaven innenfor den oppsatte eksamenstiden. Det er ikke tillatt å skrive på besvarelsen etter at innleveringstidspunktet er passert.
- På eksamen som gjennomføres på papir har kandidaten i tillegg 15 minutter til å klargjøre besvarelsen for innlevering. Det skal leveres inn to sett av besvarelsen.
- Kandidaten er selv ansvarlig for å påse at besvarelsen er komplett ved innlevering, og at besvarelsen blir levert på korrekt måte.

Gjennomføring av vurdering uten tilsyn (se kap. 4.4 hva gjelder vurderingsformer)

- Hjemmeeksamens varighet oppgis i kursbeskrivelsen
- For hjemmeeksamen og andre skriftlige arbeider (semesteroppgave, casearbeid, prosjektoppgave, essay, masteroppgave, med mer) som finner sted i løpet av undervisningsperioden, vil varigheten bli oppgitt av foreleser på forelesning eller på kursets læringsplattform.
- Dato og klokkeslett for utlevering av hjemmeeksamen oppgis i Studentweb. For andre skriftlige arbeider (semesteroppgave, casearbeid, prosjektoppgave, essay, masteroppgave, med mer) som finner sted i løpet av undervisningsperioden, vil utlevering skje i forbindelse med forelesning, og/eller i læringsplattformen/ eksamenssystemet, på tidspunkt oppgitt av foreleser.

- Innlevering av hjemmeeksamen og andre skriftlige arbeider (semesteroppgave, casearbeid, prosjektoppgave, essay, masteroppgave, med mer) som inngår i vurderingsordningen, skal foretas i eksamenssystemet, dersom ikke annet er oppgitt. Standard frist for innlevering er innen kl. 14:00 dersom ikke annet er oppgitt, mens dato oppgis i Studentweb.
- Kandidatnummer blir gjort tilgjengelig på Studentweb ca. en uke før innleveringsfristen. Ved innlevering skal kandidatnumre være påført besvarelsens forside.
- Besvarelsene skal være sidenummererte, med totalt antall sider påført første side.
- Kandidatene er selv ansvarlige for at innleveringen er riktig og komplett. Besvarelsen skal leveres som pdf-fil dersom ikke annet er oppgitt.
- Fagmiljøets eventuelle anbefalinger om lengde på besvarelser bør følges.
- Alle kilder skal oppgis i en egen referanseliste tilknyttet arbeidet.
- Samarbeid mellom individer eller grupper om utarbeidelse er ikke tillatt, og utveksling av egenprodusert materiale til andre individer eller grupper skal ikke forekomme. En besvarelse skal bestå av individets, eller gruppens egne vurderinger og analyse. Samtaler med medstudenter eller andre grupper er likevel tillatt.
- Særskilt for gruppebaserte arbeid
  - Tillatt gruppestørrelse skal oppgis i kursbeskrivelsen.
  - Ved gruppearbeid er alle medlemmer ansvarlig for den innleverte besvarelsen i sin helhet. Alle som setter sitt navn/kandidatnummer på en besvarelse skal ha deltatt i gruppearbeidet og bidratt i tilbørlig grad i utarbeidelsen av besvarelsen.

Tillatte hjelpemidler

Tillatte hjelpemidler for vurdering med tilsyn skal oppgis i kursbeskrivelsen.

Generelt om hjelpemidler

- Hjelpemidlene vil bli kontrollert før eksamen.
- Kandidater som møter etter at eksamen har startet, må levere sine hjelpemidler til kontroll ved ankomst til eksamenslokalet.
- Ulovlige hjelpemidler, eller hjelpemidler som ikke er innarbeidet etter gjeldende regler vil bli beslaglagt, og vil ikke bli levert tilbake før eksamenstiden er passert. Kandidaten vil ikke få utlevert hjelpemidler under eksamen til erstatning for de beslaglagte. I tillegg kan andre sanksjoner gjennomføres.
- Tillatte hjelpemidler skal være innbundet. Kopier kan ikke benyttes, med mindre noe annet er oppgitt under de spesifikke hjelpemidlene for de enkelte kurs. Det skal ikke ligge løse bilag i noen av hjelpemidlene.
- Det er ikke tillatt å låne hjelpemidler av andre kandidater under eksamen.
- Ved digital gjennomføring av skriftlig skoleeksamen skal kandidaten ha med én egen bærbar datamaskin (PC eller MAC) med ladekabel. Hybrid-PC (f.eks. Surface) kan kun benyttes dersom den har fullverdig versjon av Windows (ikke RT). Nettbrett kan ikke benyttes. Trådløst utstyr er ikke tillatt under eksamen.

Ordbok

- Elektroniske ordbøker tillates ikke.
- Økonomiske eller juridiske ordbøker tillates ikke.
- For eksamen i språkfag og rettslære kan egne regler gjelde - se kursbeskrivelsen.
- Én tospråklig ordbok kan benyttes med mindre annet er angitt i kursbeskrivelsen.
- Det er ikke tillatt med henvisning i ordbøker.

Innarbeidelser og henvisninger

- I tillatte hjelpemidler, bortsett fra ordbøker, kan det være innarbeidet:
  - Henvisninger til andre tillatte hjelpemidler
  - Henvisninger til publiserte rettsavgjørelser
  - Det er tillatt å understreke ord og hele eller deler av setninger, eller bruke tekstmarkør, og det er tillatt å bruke flere farger. Det er tillatt å sette vannrette og loddrette streker i margin. Det er ikke tillatt å merke enkelte bokstaver i teksten, slik at det dannes ord.
  - Det er tillatt å korrigere feil i innarbeidede henvisninger i tillatte hjelpemidler med korrekturlakk. Det er ikke tillatt å fjerne trykt tekst i et medbrakt hjelpemiddel.
  - Indeksmerker (flagg e.l.) er tillatt. Disse kan kun angi navn eller forkortelse av navn på lov, årstall, nummer eller kapitteloverskrifter nøyaktig slik de fremkommer på siden som indekseres. Navn på matematiske formler er også tillatt.
- Henvisninger bør angis på følgende måte:
  - Henvisninger til lover og forskrifter skal kun inneholde tittel og/eller dato (eventuelt nummer) kapittel, paragraf og/eller ledd, punktum, nummer eller litra. Det er tillatt å henvise til flere kilder i samme henvisning, for eksempel flere paragrafer.
  - Henvisninger til publiserte rettsavgjørelser skal skje på følgende form: RG eller RT-(år)-(side) eller på den form som benyttes av Lovdata.
  - Vanlige forkortelser som sktl., asl, og lignende kan brukes. En henvisning kan f.eks. lyde: strl.ikrl.§25, opph. v.l. 25/2-72 nr.3.
  - Henvisninger kan kun innledes med følgende ord: opphevet (opph.), endret (endr.), se, jevnfør (jf./jfr.), konferer (cfr./kfr.) eller sammenlign (sml.)
  - Det er tillatt å nummerere de enkelte ledd i en paragraf og punktum i ledd i fortløpende rekkefølge.

Kalkulator

Det skal fremgå av kursbeskrivelsen dersom kalkulator er tillatt hjelpemiddel.

- Dersom kalkulator er tillatt, kan alle kalkulatorer som IKKE har mulighet for trådløs kommunikasjon benyttes.

Kalkulatoren minne skal tømmes før eksamen og kandidaten må selv kunne vise at minnet er tomt. Klarer ikke kandidaten dette, kan ikke kalkulatoren benyttes under eksamen.

- Minnekort er ikke tillatt, og må være fjernet fra kalkulatoren før eksamenens oppstart.
- Brukerhåndbøker for kalkulator er ikke tillatt hjelpemiddel.

4.1 Prinsipper for vurdering

NHH legger til grunn at studenter har anledning til å møte til vurdering i de lokaler NHH disponerer. Vurdering gjennomføres kun i kurs som tilbys ved NHH, for egne studenter med studierett, i angitte eksamenslokaler.

4.2 Forkunnskaper og kursgodkjenning

4.3 Frister for innlevering

4.4 Vurderingsformer, vurderingsordninger og vurderingsuttrykk

- Eksamensoppgaven gis på norsk i kurs som undervises på skandinaviske språk, og engelsk i kurs som undervises på engelsk, med mindre annet er angitt i kursbeskrivelsen.
- Eksamensoppgaven kan besvares på norsk, engelsk eller andre skandinaviske språk dersom ikke annet fremgår av kursbeskrivelsen.
- Vurdering kan gjennomføres individuelt eller i grupper. Dette skal fremkomme av kursbeskrivelsen.
- Etterprøvbare vurderingsformer:
  - Skriftlig skoleeksamen: Skriftlig vurdering som avholdes i lokaler anvist av institusjonen, og under tilsyn av personer utpekt av institusjonen. Vurdering avholdes digitalt eller på papir.
  - Hjemmeeksamen: Oppgave som skal besvares innenfor et fastsatt tidsrom med angitt utleveringstidspunkt og innleveringstidspunkt.
  - Skriftlige arbeider (semesteroppgave, casearbeid, prosjektoppgave, essay, masteroppgave, med mer) som har et angitt innleveringstidspunkt.
- Ikke etterprøvbare vurderingsformer
  - Muntlig eksamen, presentasjoner, deltagelse: Disse gis enten som selvstendig vurderingsform, som selvstendig vektet vurderingsdel med karakterfastsetting, eller som justerende muntlig prøve
- Andre vurderingsformer
  - Mappedvurdering: Vurdering av arbeider som leveres inn i løpet av den tiden vedkommende kurs pågår, og som inngår i en mappe.
- Prorektor for utdanning avgjør ved hvilke vurdering det skal bli benyttet bokstavkarakterer eller bestått/ikke bestått.

Dersom vurderingsformen består av flere deler, må alle deler bestås før kurset anses som bestått. Der alle deler resulterer i en bokstavkarakter, vil det normalt bli beregnet en samlet karakter på kurset. Deler av kurs vil ikke fremkomme på karakterutskrift før hele kurset er bestått.

Følgende kvalitative beskrivelser gjelder for karaktersystemet:

<i>Symbol</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Generell, kvalitativ beskrivelse av vurderingskriterier</i>
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.

B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Kunngjøring av sensur skjer via Studentweb.

4.5 Semester for vurdering

- På bachelorstudiet i økonomi og administrasjon avholdes skriftlig skoleeksamener hvert semester.
- På masterstudiet avholdes vurdering kun i samme semester som kurset undervises.

4.6 Vurderingsmelding, trekkfrist og søknad om tilrettelegging

Studentene melder seg opp til vurdering via Studentweb eller i unntakstilfeller ved skriftlig søknad innen frist.

Trekkfristen beregnes tre uker fra:

- Ved hjemmeeksamen som eneste vurderingsform: tre uker før innleveringsdato
- Ved andre skriftlige arbeider som eneste vurderingsform: tre uker før innleveringsdato
- Ved skriftlig skoleeksamen som eneste vurderingsform: tre uker før eksamensdato
- Ved kurs med flere vurderingsdeler eller løpende vurdering er trekkfristen tre uker før første innleveringsdato for det første arbeidet som inngår i vurderingen. Denne datoen gjelder også hvis det er fastsatt at studenten selv kan velge hvilke(t) av arbeidene som skal danne grunnlag for karakter.
- Dersom første vurderingsdel i et kurs tar til tidligere enn tre uker etter oppmeldingsfristen, vil trekkfristen tidligst være 1. september for høstsemesteret og 1. februar for vårsemesteret.

Tilrettelegging av eksamen

- En student med nedsatt funksjonsevne som har problemer med å gjennomføre vurdering, kan søke om tilrettelegging ved eksamen for å veie opp for de ulemper funksjonsnedsettelsen medfører.
- Både midlertidige og kroniske tilstander kan gi grunnlag for tilrettelegging.

- Tilrettelegging vil bli innvilget på alle skriftlige skoleeksamener og individuelle hjemmeeksamener på 12 timer eller mindre.
- Dokumentasjon må utstedes av lege eller andre sakkyndige (f.eks. logoped, psykolog o.l.). Dokumentasjonen må spesifisere hvilke tiltak som behøves for at studenten skal prøves likt. Den må være signert og stemplet av lege eller sakkyndig og være datert samme semester som man søker. Unntatt fra datoregelen er logopedrapporter.
- Hvis legeerklæringens gyldighet ikke presiseres av lege eller andre sakkyndige, vil tilrettelegging bli innvilget for kun ett semester.
- Hvis en diagnose oppstår eller forverres etter fristen og følgelig behov for tilrettelegging oppstår, må studenten søke om akutt tilrettelegging så snart som mulig. Dokumentasjon skal i slike tilfeller være av ny dato.
- Eksempler på tilrettelegging kan være:
  - Utvidet eksamenstid, hviletid utenfor eksamenslokalet eller ammetid
    - 10 minutter per eksamenstid, maksimalt én time totalt.
  - Eget eller mindre eksamenslokale
  - Bruk av PC eller andre tekniske hjelpemidler
  - Å skrive på papir på digital eksamen
  - Skrivehjelp eller annen praktisk hjelp
  - Forstørret oppgavetekst
  - Lydfil eller lesehjelp
  - Alternative vurderingsformer
- Studenter som søker former for tilrettelegging som ikke er listet over, må utdype behovet i søknaden. Dersom tilretteleggingen ikke har vært tilbudt tidligere vil Studieadministrativ avdeling vurdere om det er rimelig og mulig gjennomførbart.
- Nye former for tilrettelegging eller svært omfattende tilrettelegging kan ikke behandles hvis søknaden kommer inn etter ordinære frister.
- En student med tilrettelegging grunnet kronisk funksjonsnedsettelse må levere nytt søknadsskjema ved overgang til masterstudiet. Ved dokumentert kronisk tilstand i opprinnelig søknad, behøver ikke studenten levere ny dokumentasjon.
- Når omfattende tilrettelegging, eksempelvis eget rom eller lese/skrivehjelp, er innvilget, må studenten kontakte Studieadministrativ avdeling så snart som mulig dersom studenten ikke skal møte til eksamen.
- Studenter med dyskalkuli, dysleksi, eller andre lese- og skrivevansker, kan på forespørsel få vedlagt en bekreftelse på diagnosen i sin besvarelse.
- Unntatt fra søknadsfristen er sesongallergi på våsemesteret.
  - Søknad grunnet sesongallergi behandles kun som søknad om akutt tilrettelegging
  - Legeattesten må være datert tidligst én uke før første eksamen, og søknaden må leveres senest to virkedager før.
  - Dersom ikke annet er presisert i dokumentasjonen vil pollenallergi gi tilrettelegging i form av hviletid utenfor eksamenslokalet.
- Studenter som skal på utveksling og trenger tilrettelegging av undervisning og/eller vurdering, har selv ansvar for å melde slike behov til vertsinstitusjonen. De må forholde seg til vertsinstitusjonens retningslinjer, frister og tilbud om tilrettelegging.

4.7 Uteblivelse fra vurdering og avbrudd av vurdering

Avbrudd av vurdering

- En kandidat kan tidligst trekke seg og forlate eksamenslokalet en time etter at eksamen er påbegynt.
- En kandidat som vil avbryte skriftlig skoleeksamen etter at vurdering har begynt, må kontakte en eksamensvakt for assistanse og fylle ut skjema «Trekk under eksamen».
- Forsøket vil bli registrert som «trekk under eksamen» og besvarelsen vil ikke bli sendt til sensur.
- Skyldes avbruddet akutt sykdom, kan kandidaten dokumentere dette ved å fremlegge legeattest senest første virkedag etter endt vurdering. Avbruddet vil da regnes som gyldig fravær fra vurdering, og vil ikke telle som et forsøk.
  - Fordi pandemien ennå rår, vil NHH inntil videre også akseptere egenmelding som dokumentasjon på slikt fravær. Egenmelding må sendes eksamen@nhh.no senest første virkedag etter endt vurdering.

4.8 Antall forsøk

4.9 Særlige sensurfrister

Kapittel 5 - Fusk

5.1 Fusk

- Ulovlig samarbeid ved utarbeidelse av besvarelsen er ikke tillatt. Besvarelsen skal utgjøre individets eller gruppens selvstendige arbeid.
- Kun offentlig tilgjengelig informasjon kan benyttes som kilder. Med dette menes bøker, artikler, eller annet materiale tilgjengelig for alle ved bibliotek, offentlige arkiv eller på internett. Alle kilder må oppgis, og regler for angivelse av kilder og kildehenvisninger skal følges. Bibliotekets portal gir retningslinjer for henvisninger: <http://sokogskriv.no>.

5.2 Skyldkrav og sanksjoner

Kapittel 6 – Krav til grader

6.1 Tilknytningskrav

6.2 Krav om ny utdanning – bachelor og master i økonomi og administrasjon

6.3 Masteroppgaven – det selvstendige arbeidet

6.4 Siviløkonom – tilleggs betegnelse til master i økonomi og administrasjon

Kapittel 7 – Vitnemål og karakterutskrift

7.1 Vitnemål

Bachelor i økonomi og administrasjon

- Graden blir registrert som fullført i Vitnemålsportalen dersom en student melder overgang til masterstudiet, melder om opphold, eller dersom studieretten utløper og studenten har 180 studiepoeng i riktig kurskombinasjon. Vitnemål på papir kan bestilles ved skriftlig søknad.

Master i økonomi og administrasjon og Master i regnskap og revisjon

- Vitnemålet for masterstudiet blir skrevet ut når du har 120 studiepoeng med riktig kurskombinasjon, og klagefristen for alle karakterer er passert.

Overgangsordning: Bachelor og masterstudenter med oppstart til og med høsten 2017 kan holde tilbake vitnemålet innen studieretten. Studenten må sende skriftlig beskjed før 1. september/1.februar.

7.2 Karakterutskrift

Kapittel 8 - Sluttbestemmelser

8.1 Ikrafttredelse

8.2 Overgangsordning

Søknader mottatt før ikrafttredelsesdatoen (1.8.2018) behandles etter det regelverk som gjaldt på søknadstidspunktet med mindre søker kommer bedre ut etter ny forskrift.

Endringslogg:

Dato	Merknad	Hvem
22.11.2021	Tillegg punkt 4.7 – egenmelding akseptert som dokumentasjon	Stig Tenold
07.10.2021	Revidert kap. 2, 3.3 og 4	Stig Tenold
27.10.2020	Revidert punkt 2.2 – Opptak til studiene	Malin Arve
19.8.2020	Nytt punkt 2.6 – Fullføringstid	Malin Arve
7.10.2019	Revidert punkt 2.2 – Opptak til studiene	Linda Nøstbakken
16.8.2019	Revidert punkt 4 – kalkulator	Linda Nøstbakken
31.1.2019	Nytt punkt 2.7 og revidert punkt 3.4	Linda Nøstbakken
14.11.2018	Fastsatt første gang	Linda Nøstbakken